

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Poliká Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előzetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,

a háromszéki „Háziipar-egylet“

és a s.-sztyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
ként kétszer:
szombaton és szombaton
Előzetési feltételek:
helyben házhozordva vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr
Fél év . . . 3 ft. — kr
Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábol petitsorúrt, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitólár sora 15 kr.

A keleti kérdés.

A cár kiáltványa. Sz.-Pétervárról jelentik: A cáruak a néphez intézendő kiáltványa már ki van nyomva, s Kissenewben kedden fog közzététetni. A portához nem fog hadüzenet küldetni, minthogy a hadsereg Bulgáriában végrehajtott hatalom gyanúját szándékozik bonyolítani. A cár kiáltványában benne van az erre vonatkozó pont, valamint azon biztosítás is, hogy a dunai tartományok megszállásának célja csupán a reformok keresztülvitele (1), melyeket az értekezleten résztvevő hatalmak Konstantinápolyban közös egyetértéssel megállapítottak.

A cár és a háború-üzenet. Szt.-Pétervárról távirják a „P. L.“-nak: Az elhatározás véglegesen kimondatott, ez idő szerint többé semmi egyezkedésnek nincs helye. A cár Kissenewbe utazása folyó hó 19-ikére van határozva. Górcsakoff-nak a hatalmakhoz intézendő körsztygönyve indokolni fogja az orosz fegyveres föllépést, s valószínűleg még a cár elutazása előtt el fog küldetni. A háború-üzenet Kissenewben adatik ki. — Egy más tudósítás szerint a cárt kedden várták Kissenewbe. E szerint már a legközelebbi napok meghozzák az elmaradhatlan háború végzetes és nagyfontosságú tényét.

Konstantinápolyi hírek szerint Abdul főhadvezér Sumlába utazott, a dunai hadsereg vezényletét átveendő. A konstantinápolyi orosz ügyvivő, Melidoff, még nem kapott parancsot az elutazásra, de egy orosz gőzhajó már a kikötőben van, hogy ha a távozási parancs megérkezik, az ügyvivőt azonnal Odessába szállítsa. A konstantinápolyi orosz alattvalók a német követség őtalmá alá helyezték. A mint a hadüzenet megjön, Konstantinápolyban kihirdetik az ostrom-állapot.

Orosz-Lengyelországban a kedélyek nagyon izgatottak, s komolyabb jellegű nyugtalanságtól lehet félni. Ennek folytán az utazók útvesztői a határon még szigorúbb vizsgálat alá vették. Az orosz kormány a nihilisták is újból sok aggodalmat okoznak. — Egész Oroszországban fölhívások köröztetnek, melyek a népet harcra buzdítják és felszólítják, hogy a lakosság pénzt gyűjtson és önkényes csapatokat alakítson.

Az európai bonyodalmak réme. Berlinből írják, hogy ott nem is kell tartani attól, hogy az orosz-török háborúba más hatalmak is bevonatnak, mindazáltal nincs kizárva azon lehetőség, hogy e háború mellett, — más hatalmak közt is bonyodalmak merülhetnek föl.

A montenegrói küldöttek április 16-án Odessán keresztül hazatarttak Konstantinápolyból. Jeladásnak lehet e körülményt tekinteni a háború megkezdésére. A török hajórajok a Fekete- és Középtengerre indulásra készen állanak.

Románia mozgósítja csapatait s most bizonyosnak tekinthető, hogy Oroszország mellett fog állást foglalni. Mint hírlak, a Duna közelében állomásozó csapatok parancsnokai utasítottak, hogy a törökök átkelését a Dunán fegyverrel is akadályozzák meg. A határt 110,000 főnyi orosz gyalogság, 25,000 lovas s 350 ágyú fogja átépíteni.

A háború színhelye török nézet szerint Ázsiában lesz s ezért nagy gondot fordítanak az ázsiai támadási vonalra.

Layard konstantinápolyi angol követ fel van val hatalmazva, hogy ha az orosz a háborút megkezdte, mielőtt a porta kívánja, az angol hajórajt azonnal a Bosporusba rendelje.

Szerbiában forradalom van kiütöben.

A cár elutazott a déli hadsereghez 18-án.

A cár nem vesz részt a hadjáratban, csak a csapatokat szemléli meg.

Háromszékmegyei rendk. közgyűlésé április 19-én.

Főispán a gyűlésben megjelené, székét eljénzések között foglalja el.

Megnyitó beszédében a tagokat figyelmezteti, hogy a tárgyalandó tárgyak fontosságához képest megadott tanácskozzanak a kifejezi örömet a tagok ily számú számmal megjelenése felett. A megnyitó beszéd eljénzéssel fogadtatott.

Főispán előterjeszti, hogy a hidvégi járásba szolgabírói Ilyés Tamás, árvaszéki ülnöknek Nagy Sándort, jegyzőnek Nagy Dénest, Erdővidékre orvosnak Sükösd Józsefet, a hidvégi járásba Szász Károlyt helyettesítette.

Felolvastatik a bizottsági tagok névsora.

Székel Gergely kéri a jegyzőkönyv felolvasását

miután mult gyűlésen az idő rövidsége miatt fel nem olvastathatott.

Alispán, miután a jegyzőkönyv hitelesítve lett a kinevezett bizottság által, azt felolvastatni feleslegesnek tartja.

Főispán kijelenti, hogy ez, mint önálló indítvány, külön tárgyalás alá tartozik. Elénk vita után a jegyzőkönyvnek ülés végén felolvasása elhatározatik.

Alispán jelentése azon pontját, mely Sepsi-Szentgyörgy város vámszedési eljárását tárgyalja, hosszsa vita után a gyűlés többsége nem veszi tudomásul. Szotyori Nagy Károly indítványozza, hogy az alispán járjon végére, hogy van-e törvényes joga Szentgyörgy városnak arra, hogy a szekerek után a vámost a város végén szedje. Dónáth József indítványozza, hogy a gyűlés mondja ki, hogy a városnak nincs joga a sorompónál vámost szedni s az alispán ur hirdesse ki, hogy a vidékiek nem kötelesek a sorompónál vámost fizetni. Császár Bálint felfejti, hogy a városnak joga van vámost szedni; a piac hogy hol kezdődik, azt a város határozza meg és a piac a sorompónál kezdődve, ott vámost joga van Szentgyörgynek szedni. Elfogadtatik többséggel a Dónáth József indítványa.

Seethal Ferenc kéri alispánt felelni a „Csege“ ut használatá eltiltására vonatkozólag tett interpellációjára. Alispán feleli, hogy az idő rövidsége miatt nem intézkedhetett, — de a szükséges lépéseket megtenni fogja. Seethal Ferenc tudomásul veszi, fentartván az ellen a fellebbezési jogot, ha alispán eljárása netalán kielégítő nem lenne.

Az adófelszámolási bizottságba 2 rendes és két pótag levén miniszteri rendelet szerint választandó — rendes tagokul Kovács Károly, Kun István, pótagokul Móritz József és Bogdán István választatnak meg.

Főjegyző felolvassa a mult gyűlésen a megye szervezése tárgyában kiküldött szervező bizottság jelentését. A bizottság a szolgabírói segédek és irnokok felállítását véleményezi. A megyét 4 szolgabírói állásra ajánlja felosztani úgy, hogy mindenik szolgabírói központon legyen köve, mert a közigazgatás érdeke követeli, hogy a szolgabírói hivatal ott legyen, hol posta, távirda stb. van, s hogy négy járási orvos levén, ezek érintkezése a szolgabírókkal megkönnyítve lesz.

Kovács Károly ellenindítványt ad be, melyben a megyét 8 szolgabírói járásra ajánlja felosztani a községek másféleké csoportosításával, a tisztviselői karra s annak fizetésére vonatkozólag is új tervezettel.

Demeter Sámuel egyik javaslatot se fogadja el. 6 szolgabírói ajánl, a centralizációt nem tartja a kor irányával meg egyezőnek közigazgatás terén.

A többség általános tárgyalás alapjául elfogadja a szervező bizottság javaslatát. Olvassatik a javaslat pontoként.

A szolgabírói járásra nézve 3 indítvány merült fel, mely szerint 4, 6 és 8 járásra véleményeztetik osztatni a megye.

Tiz tagnál több kívánván névszerinti szavazást, főispán a névszerinti szavazást tűzi ki.

A névszerinti szavazás a 4 és 8 szolgabírói járásra vonatkozó véleményét illetőleg megtörténve, a 8 járást pártolók többségben maradtak. Egy harmadik javaslat is levén, mely a 6 járást pártolja, a szavazás a 8 és 6 járást illetőleg is keresztülvitetett s a többség a 6 járás mellett nyilatkozott. Így Háromszékmegyeének 6 szolgabírói járásra osztása fogadtatott el.

A gyűlés tovább folytatott 20. d. e. 10 órakor. A jóny felolvasatván — módosítás nélkül helybenhagyott.

Főjegyző előterjeszti, hogy a szervező bizottság a szolgabírói központon lakását elfogadta.

Hosszas és igen érdekes vita után, főispán felteszi a kérdést, hogy a szolgabírói járásoknak állítás-e fel központ vagy sem? — 10 tagnál több névszerinti szavazást kérvén — összesen szavaztak 59. ebből központra esett 37 — a járásban lakásra 22; eszerint a központosítás fogadtatott el.

Szolgabírói központi helyekül megalapítottak: Kézdi alsójárásban Alcsernat, Kézdi felsőjárásban K.-Vásárhely város, Orbai járásban: Kovászna. Sepi alsójárásban: S.-Szentgyörgy város. Feketeügy melletti járásban: Uzon. Miklósvárszéki járásban: Nagy Ajta.

Tisztviselői fizetések: alispán 2000, főjegyző 1200. 3 Aljegyző 900, 800 700, főszámvívó 900, alszámvívó 600, ellenőr 600, pénztárnok 1000, főorvos 600, állatorvos 300, leltárnok 600, tiszti ügyész 600, árvaszéki ülnök 1000, árvaszéki ülnökök 800, közigyám 800, szolgabírák 800, szolgabírói segédnek 500, irnoknak 300, iktató, kiadó 600, tisztségi irnoknak 500, ház- és börtönmester 300, három hivatalos szolga,

egyenként 180, két fegyveres hajdu egyenként 180, 4 járási orvos 1800 frt. összes kiadás 39,630 frt.

A megyei bizottmányi tagokat választó kerületek s a képviselők számára vonatkozólag a bizottság véleménye elfogadtatott.

A küldöndő a szolgabírák részéről töröltetik.

Alispán megbizatik e javaslat felterjesztésére. Olvassatik a belügyminiszter rendelete a választó kerületek kérdésében. Az állandó választmány véleménye elfogadtatott.

Tiszti ügyész helyettesül Kelemen Lajos választatott meg.

Olvassatik közlekedésügyi miniszterium leirata a Hermann, Prázmár, Nyén, Krasna stb. ut tárgyalás telt feliratra. Ez utvonatra leirat szerint már 26,000 frt állami segély fordítottatik, a miniszter igéri, mennyiben az országos utsegély alap engedi, jövőre is segélyezni fogja. Tudomásul vétetett s a rendelet végrehajtásával alispán bizatik meg.

Gróf Kálnoki Imre a lótenyészési bizottság elnökségéről lemondván helyébe gr. Nemes János választatott.

A fonászat- és szövészetről a székely gyáripár érdekében.

(Bünder Lajos gépész-mérnöknek a háziipar-egylet március 24-én tartott választmányi gyűlésén tartott értekezése.)

(Folytatás.)

A történet alig mutathat föl példát, hogy valaki nagyobb befolyás, hatalom és vagyonra tett volna szort, mint ezen és még több más szövőségnyek.

Mihelyest a nép fonál szükséglettel lesz ellátva a szövés oly lendületet fog nyerni, miszerint a termelés legalább kétszer akkora fog emelkedni.

Legyen szabad egy kis számításal reámutatni azon iszonyu veszteségre, a mi a kézi fonás által követtetik el.

Hogy ezt egész világosan a mélyen tisztelt község elé terjeszthessem, fölveszek egy ügyes kézi fonót, a ki, ha minden ügyességét és munkarejét összpontosítja, egy perccentig legfeljebb 6 angol rőf fonalat képes előállítani, vagy is egy munka-nap (12 óra) alatt 4320 angol rőf közép finomságú fonalat volna képes fonni.

Egy köteg, vagy mint általában nevezni szokták, egy Schok vagysis 720,000 angol rőf hosszúságú fonalat ezen ügyes fonó 162 nap alatt volna képes előállítani.

I. Schok 16 tos, vagyis 140 font fonalat mint leg-többért 65 frtért lehet megvásárolni; most figyeljünk, hogy mit keres egy fonó naponként?

A 65 forintból le kell vonni 140 font tiszta gerebenezett lennek az árát, fontját 35 krajcárjával számítva, ez kitesz 49 frtot s így a 162 napra marad a fonónak 16 frt mint munkabér, vagyis naponként 8 krajcárból volna kénytelen megélni, ha a fonás mellett a szövéssel nem foglalkoznék.

Számítsunk tovább: ha a szövő csak szöv és a mechanikai fonóda ellátja őt fonáltszükséglettel, hogy mily viszonyok állanak be.

Felveszek újból 1 köteg 16-os számú fonalat a továbbá azt, miszerint a szövő egy-két rőf szélességű vászont szöv.

Az 1 köteg fonálból képes bár mely szövő 380 rőf vászont szőni, és így egy rőf vászont, két rőf szélességű 17 krba kerülne a szövőnek, én azt hiszem, hogy nem csatlakozom, ha egy rőf ilyen vászont piaci árárt 25 krba teszem, és így a szövő a 380 rőf vászont mellett 30 frt. 40 kr. keresetne, most három heti idő alatt; azonban ha a szövőszékeket átalakítjuk legfeljebb két hetet venne igénybe a mondott hosszúságú vászonnak előállítására.

A mi most a Székelyföldre tervelt első mintafonóda költségvetését illeti, azt szerencsém lesz az érdekelteknek előterjeszteni, itt csak annyit legyen megemlítve, hogy 75 ezer ezüst forintnál többre szükségünk ez idő szerint alig lesz.

Hogy a szövészt felvirágozthassék elvitázhatalan tény, miszerint a fonóddáktól föl kell állítani, azon kívül, hogy a szövőszékek többet termelheszen mint most, a következő újításokat ajánlom a kézi szövőszékeknek keresztülvinni.

A környék minden szövőszékje más vetőlével látassék el, mint a milyent jelenleg van szerencsém a tisztelt közönségnek bemutatni; ezen vetőlé segítségével a szövő nagyobb sebességgel, kevesebb idővesztéssel és szélesebb szövöketek képes szőni.

II. A szövő a fonódtól nem legombolyított, hanem a fonóda által a vetőlé részére már előkészített fonalat kapjon, melyet egyszerűen behelyez a vetőlébe s minden fennakadás nélkül dolgozhatik. A gyermekek

és az aggastyánok, kik ez előtt a fonalat gombolyíták, a szövetek kiigazításával és a lánefonálnak elhelyezésevel foglalkozkodhatnak, mit a leggyengébb erő is képes teljesíteni.

Minden szövő a fonódnak, ha valamely dologgal vagy újítással nem volna tisztában annak, vezetőjétől minden időben díj nélkül felvilágosítást, szükség esetén egy bizonyos időre segítséget nyerhet, minthogy a fonóda a szövést, a szövés virágzása a fonóda nyemreményét feltételezi. A szövő még azon kedvezményben is részesülhet, miszerint a yers lenért vagy gyapjuért len, gyapju, szőcs vagy pamut fonalat kaphat, szem előtt tartván a legnagyobb szoliditást, mert mint megemlítém, ha nem biztosítunk a szövőnek tisztességes keresetet, úgy a fonóda szenvedhet a legjobban. Ha csekély személyem mint kormány-közeg alkalmazva lenne, úgy legjobban fognék arra ügyelni, miszerint a szövő egész bizodalommal fordulhasson azon intézetekhez, melynek bizalmát a nép irányában minden körülmények között fel kell tartani.

Ily eljárás mellett lehetséges lesz, miszerint nemcsak a fonóda fog a legszebb lendületnek örvendeni, hanem annak környékét elárasztandja jótéteményeivel s a vidék polgárai az anyagi jólétük előmozdítóját, úgy a fonódát, mint pedig annak alapítóját, mint jóltevőiket fogják tekinteni.

Hogy a vászon-szövézet a Székelyföld polgárainak jövedelmet nyújthasson, azt hiszem, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tagja átlátja, miszerint a len és kenderfonódát fel kell állítani; csak azt vagyok bátor megemlíteni, miszerint az általam beterveztetett tervezet szerint nem csak tiszta len, lencsész, de tiszta kender lenkender, kenderszősz, és lenkenderszősz fonalat is lesz képes a fonóda termelni.

Hogy azonban a szövő észszerűbben dolgozhassék a tiszta lenvászon előállítását a lehető szűk körre kell szorítani, minthogy a mai napság a tiszta lenvászonnak távolról sincs olyan jelentősége, mint a pamutos vászonnak. Mielőtt ezen kérdést tovább fejtegetném, áttérek a pamut fonóda jelentőségének tárgyalására, s alább majd Lövebben mondom el a tekinthető nézeteimet.

Azonban mindenek előtt halljunk valamit a gyapotfonás történetéről.

Amerika felfedezése után Európában roppant nagy sensációt gerjesztett az új fonál anyag, ezerek meg ezerek foglalkoztak annak célszerű értékesítésével, leginkább pedig az ángolok látták azt nagy jelentőségűt azon fonál-anyagnak, mely most a nélkülözhetetlen szükségletek közé tartozik.

A midőn egy német író a pamut feldolgozása körül látta a roppant ipari tevékenységet, így kiált föl művében: (Mit Recht rufen wir jetzt aus, Eisen und Kohlen regieren die Welt, aber die Baumwolle ist ihr ebenso Bundesgenosse.) Miltán kiálthatunk föl, miszerint most a vas és kőszén kormányozza a világot, és a pamut azoknak szövetségese.

A pamut adta meg a lökést, úgy a gyapju mint a gyapotfonógépek feltalálására s azon hadjáratokra Észak-Amerikában, melyekben testvér testvér ellen harcra kelt s annak téreit testvérvérrel áztatta, a pamut fonál rövid idő múlva uralkodott kereskedés, vagyis pénz felett.

(Folytatás köv.)

A házi iparról.

Ma minhen, hazáját igazán szerető magyar ember két tényezőtől teszi — s méltán — függővé szegény, megrongált s nyomasztó körülmények közé jutott hazánk felvirágzását s e két tényező a virágzó népnevelés és virágzó háziipar. Talán a nagy Széchenyi is e kettőre gondolt, midőn mondá: „Magyarország nem volt, hanem lesz.”

En mellőzve az előbbi, az utóbbi, t. i. a háziiparról s azok közül is a városunkban K. Vásárhelyt meghonosított iparágak, a kefekötés és kosárfonásról szólok, nem mellőzve a „házi ipar terjesztő bizottság” által berendezett műfagarszatot se.

Tehát lássuk rendre:

a) Tagadhatlan, hogy elég tapintatosan van nálunk házi iparágul választva a kefekötés. Talán a derék ipartanító személye is sokat tesz, de a kézdí-vásárhelyi felső népiskola tanulói igazán amellett, hogy vasszorgalommal dolgoznak, hivatászerű tökélyre vittek ez évben a kefekötést. Bárki örömmel nézhetné, miképp fűrészelik és hasogatják a nagy hasáb fátat, gyalulják kitartással, míg a fűrőgép alá kerül, hogy egy néhány perc alatt a több százra menő lyukat ki lehessen furni.

Egy munka óra kellemes látványt nyújt a házi ipar iránt érdeklődőnek. Mit az egyik az anyvet melegíti, hogy keféjére a tournirt ráragassza, addig a másik politurozza, a harmadik kőti a kését, a negyedik fur, s így állnak elő a kenő, fényes, szimpla és dupla fődelt ruhaketé, bársony-, ló- és bajkékék kintűnő csinnal, melyek midőn izlésre bármely külföldivel kiállják a versenyt, jósságra feltűnülnek azokat. Már a vidékre nagyon sokat vittek el s mégis azokon kívül, mit a tanulók maguk számára kötöttek, mintegy 150 lehet jelenleg is készben. Nem tévesztendő szem elől, hogy a dolgozó tanítványok száma csak 8.

A műhelyről tán nem is szólok. Minek hozzam fel ama sok gyalut, fűrészt, vésőt, faragó tőkéket, s isten tudja, még mennyi apró szerszámot, de nem mellőzhetem, hogy a minden gyermek számára külön fiókkal ellátott kefekötő-asztal csinos kiállítása izlésre mutat.

De midőn a fennebbi dicsőre méltó előhaladást felemlitem: ezáltal még koránt sincsenek eloszlata kételyeim arra nézve, hogy ilyen uton a külföld e ne-

mű iparckikei későre fognak tőlünk kiszorítottai. Mert tudomásom szerint a hazában tán négy helyt van ez iparág meghonosítva, pedig a háziiparral a cél az volna, hogy maga a nép tudja s télen mielőbb dolgot s ez által kenyeret nyerjen. Ilyen uton pedig a kefekötés gyors elterjedésére nem lehet számítani.

Földes József ipartanító a kefekötés gyors elterjesztése tárgyában egy emlékiratot* terjesztett fel a magas kormányhoz, hogy ennek szellemében-e, vagy mint sokan hiszik, a néptanítók által (melyről elmondom később nézeteimet) póttanfolyamokat rendezvén, fog-e a háziipar terjesztése kitűzteni: nem tudom, de annyi bizonyos, hogy így későre fog elterjedni, pedig népünk nyomora gyors segélyért kiált.

b) Ami a második házi iparágat, t. i. a kosárfonást illeti, ez talán még szerencsésebben, tapintatosabban van megfigyelve leendő meghonosítás végett ki-szemelve. Megmondom miért:

Nálunk eddig a fűztermesítésről nemcsak nem tudtak, de sőt nem is hallottak semmit, tehát fűzünk egyenesen a természet által volt gondozva s mégis oly finom, szíjas, gyönyörű fehér, hogy Magyarország bármely megyéjében ilyennek létezését kétségbe vonom. Azt akár kettő, akár három vagy négybe hasítsa, az mindegy. S hátha még a fűztermesítés a jövedelmezés következtében lakosaink kedvence foglalkozása lesz: akkor ki merem mondani, hogy a létező fűzek közt ez fogja az első helyet elfoglalni.

A kosárfonást most kezdette meg a felső népiskola, véleményem szerint is igen helyesen, hogy amint az ipartanító is nyilvánította: a tanulók először a kefekötésben legyenek gyakoroltak, nehogy az újságvágy figyelemüket ez utóbira terelje s mellőzve az előbbi, mindkettőt csak félremunka legyen.

A felső népiskolánknál alkalmazott ipartanító államsegélyen Cs. Somorján tanulta a kosárfonást. És ha rátekinünk ezen tiszta fűz, tengeri fűz és sinorkosarakra: önkénytelen fájdalom kell éreznünk e téren elmaradásunkért s örömet haladai akarásunkért. Gyönyörű, izléssel párosult kosarak s ha meggondoljuk, hogy a háromszékmegyei úgynevezett radináskosarak is ez iparág kiegészítő részét fogják tenni: akkor nyugodt lélekkel elmondhatjuk, hogy ezen iparág meghonosítása áldás lesz megyénk nézve. Csak meghonosításra kellene más utat, módot választani, mert így ha még 30 felső népiskolánál alkalmaztatnák is, gyors elterjedését kétségbe vonnám. Nem azért, mintha itt elég helyesen nem tanítanák, de mert ezen tanulók közül később egy sem fog ezzel foglalkozni. Falun a népnek kell ezt mielőbb betanítani, mert különben ezután is népiünk a telet átalussza, átpipázza, átpálkázza vagy átpolitizálja anélkül, hogy a nyomor, melynek enyhítése van kintzve — megszűnnék. Más utat és más módot tehát ez iparágak elterjesztése, meghonosítása végett!

c) A műfagarszatot nem az állam, hanem a háziipar terjesztő bizottság* állította, illetőleg rendezte be. Ennek hasznossága, iparunk szép izléssel párosult emelése szempontjából még a laikus előtt is könnyen átlátható.

Azonban semmiképp sem tudom helyeselni s bármennyit gondolkozom, felfogni, hogy minő indok vezette az igen tisztelt „háziipar terjesztő bizottság”-ot, hogy az elemi népiskola végzett, sőt nem végzett növendékét is felvegye, — még pedig havi 10 forint segéllyel.

Tanügyhöz értő ember előtt magyarázni felesleges, hogy mily kevés az mint önálló tudomány, amit az elemi népiskola adhat, mily keveset sajátít el még a kintűnő is, hát még a közép, sőt gyenge tehetség! Fejletlenség, időrovidség, roppant sok tantárgy, osztatlan népiskola megmagyarázzák a 6 osztályt végzett növendék tudománymenyiségét. S hát még mily gyorsan feled! csak egy nagy szünidőn is, hát három év alatt! En kétségbe vonom, hogy a műfagarszat növendékei, midőn a 3 évi tanfolyamot végzik, még a négy alapmíveltet is minden habozás nélkül tudják csak egész számokkal is, sem szépen olvasni és helyesen írni, mert önálló gondolkodás, tanulási önmunkasság, tovább képzési ósztón vajmi kevésnél sikerül.**) S ilyenek ennyi képzettséggel mint önálló műfagárok ekkor kilépjenek az életbe vagy valahol alkalmaztassanak? Ez nem lehet. Ez az ipar terén lehet némi haladás, de a nevelésügy terén visszaesés. Tehát nézetem szerint a felső népiskolát sikerrel végzett tanulók volna felveendő, kiknek — csak mint pium desideriumot mondom — némi neveléstan-tatás is vajmi jó volna.

Es most nézzük, a műfagarszati növendékek mit csináltak ez évben.

Rajzoltak d. e. 8—12, d. u. 2—4-ig mindennap. Bizony furcsa változatosság ez! A jövő évben agyagból gyúrják a gipsz-minta alakokat s tán faragnak is és a harmadik évben következnek a valóságos tüzetes faragás. S ekkor a 3 év letelt s mint önálló műfagárok mások tanítására alkalmaztatnak az ország különböző vidékein, vagy műhelyt nyitnak mint önálló műfagárok. Mesterség az igaz, de csak ennyi képzettség mégis kevés.

M. Sz. J.

A sz.-kereszturi középtanoda könyvtár-ünnepélye.

T. szerkesztőség!

Jelen valék f. hó 11. a székely-kereszturi közép tanoda úgynevezett könyvtár-ünnepélyén, mint örömtün-

*) Megjelent a „Nemere” múlt évi 62. és 63. számaiban.

**) Rendszeres ismétlődő iskola még némileg pótolná részben a hiányokat.

nepen annak emlékére, hogy Budapesten lakó erdély-részi országos levéltári elnök mélt. Jakab Elek nagy hírnevű történész úrtól igen jutányos árban — részint ajándékképp — azon tanoda birtokába bocsátott magán könyvtára a tanodai könyvtárt oda emelte, hogy Ud-varhelyszék nagy vidékének és méltánylandó szép értelmiségének hasznos, szakmai és izletes olvasmányokkal teheti ezentul szolgálatát, buzgó lelkesültséggel hatván ennek megszerezésére: főispán Dániel Gábor ő mélt. (egyszersmind az erdélyi unitáriusok világi főgondnoka), képezdei igazgató Kozma Ferenc, könyvtárnok Sándor János tanár, a tanodai összes tanári kar, maga az illető tanfelügyelő ur, sőt különbség nélkül a szellemi szükséglet felfogó városi és vidéki derékek minden osztályból.

A könyvtár megnyitván a közönség használatára, ezt követte egy szép zene előadás több érdekes darabokkal és szavallat. Ezután táncvigalom világos virradatig.

Az előadásokat zongorán és hegedűn dicsőretekkel részletezve is megemlíteném, ha minderre pontosan emlékezném.

Hanem különösen meg kell említenem azt, amire nem emlékeznem lehetetlen. És ez egy dal, melyet „Zürichi emlék” címmel írt Kozma Ferenc képez-dei ig. tanár, zenéjét szerkeszté képezdei zenetanár Wegler Gyula, előadta a tanodai ifjuság. Szöveg, zene, és előadás mind megható volt és ép az ifjuság ajkáról és lelkéből. A szöveg im ez:

„Nyári kéklő tiszta égbolt
Elterül a té vizén,
Parton álló lombok árnya
Illatot lehel felém.

Kikötőben leng a csolnak,
Evezője rég pihen;
Várva, hiva integet, hogy
Messze-messze elvigyen.

Itt vagyok, már benne ülök,
Vizbe ér a kis lapát;
Mozduló viz gyűrűjén a
Sajka gyorsan siklik át.

Most a hullámokra kelve,
Hab ha zajlik fölfelé,
Ragyogó nap tündérül
Szép szírványt sző belé.

Főn az Alpesekek mogorván
Zord kebellet állanak,
Zugó szél fi ormaikról
Jégkezelével szór havat.

Lávináknak rombolása
Bősz robajjal eltemet,
Mit bújjál himezett a
Rózsajku kikelet.

Reng a sajka habról-habra,
Mely csevege reneti,
S csacska nyelve szép enyelgve
Titkait most felfedi:

„Szép lányt szerettem,
El nem vehettem,
Mélyen temettem
Keblemb mélyen.

Kedvese keresi,
Parton várja, lesi,
Híjába keresi,
Keblem mélye rejti.

A nap arany csókja
Ajkam érinté meg,
Szírvány-gyűrűjét
Adá melléje még.

De én csak téged
Ringatlak, értem
Sohajt e hullám
Örökre, sajkám.”

Csolnakunk most partot érint;
Parton várba érkezünk,
Rappelswyll! Lengyel emlék
Busan néz alá felénk.

Ott körülte gyászruhában
Férfiak imája zeng,
Alpesekek hideg szelében
Gyászimájok sirva leng:

„Oh népek atyja! Szabadság istene!
Előtted térdel Lengyelhon gyermeke;
Oh adj hazát neki, oh adj szabadságot!
Oh vedd le róla haragod ostarát!”

Alpok orma visszazugja:
„Adj hazát, szabad hazát!
Vedd le róla népek atyja,
Haragodnak ostarát!”

Ide még csak annyit kell mondanom, hogy utolsó előtti vers magásra törő élénkbus dallama s nak az utolsó versnél az Alpokban lassanként elhal

a keszeskeresztöt a tárgyat szívből méltányló közönséggel a legmelegebben megtapsoltatta. Hogy is ne! hiszen ha van szív a kebelben, Európa ezen felidézett halottja nehéz sorsát nem éreznie lehetetlen.

Szomszédfalvi.

A székegy nemzeti muzeum

számára f. év március havában beérkezett tárgyak kimutatása.

I. Könyvek és kéziratok:

Nagy Károly ügyvéd úrtól 38 kötet könyv. Orbay Mihály úrtól 30 drb kézir. Dr. Szász István úrtól 1 kötet nyomtatott 1 kötet írott könyv. Geréb János úrtól 7 drb kézir. Szentiványi Ignác úr asszonytól 2 drb kézir. Elek Elek úrtól 2 drb kézir. (Tökölly fejed. aláírásával.) Ifj. Tompa Miklós úrtól 24 kötet könyv. Schnitzler Márk titkár úrtól 6 drb kézir. (körrendeletek.) Bartha Sándor úrtól 2 kötet. hirlap.

II. Régiségek és érmek:

Király József százados úrtól 1 drb ezüstpénz. Öv. Nagy Tamásné urasszonytól 1 chinai csésze. Gyárfás János úrtól 1 török fegyvercső „Allah” szóval, 1 festett satul. Germán Béla úrtól 1 bronz pénzperely. Bartalis József úrtól 1 vaskard. Kónya D. úrtól 1 havasi kurt. Vajna Dénesné urasszonytól 1 himzett kendő. Kovács Ignác úrtól 1 nagy famozsár. Zathurecky Ferencné urasszonytól 1 nagy cserepáncs. Nagy Antal úrtól 1 bronz buzogányalj. Horváth László főjegyző úrtól 1 drb ezüstpénz. Bartha Ilona és Berta kisasszonyoktól 1 fatartó, 1 varrópárna, 2 legyező, 5 drb hajdiszító fésű, 1 gyöngyartó satul, 1 kártyajátékhöz csontpénzek kirakott szekrényben. Farkas Berta kisasszonytól 1 tejesibrik, 1 mustartartó, 1 éjjeli lámpa Beldi Pál tulajdonából. Vásárlás utján 2 drb ezüst, 10 drb rézpénz, 1 mellvéd, 1 lovagsarkantyú, 1 harsai vasfőkötő, 1 dárda. Dr. Simonfi Sámuel úrtól 1 nyilhegy, 1 ágyugolyó.

III. Természeti tárgyak:

Horváth L. úrtól 1 négylábu csirke szeszen. Deák Mózes úrtól 1 drb ásvány. Ebergényi Sománéltól 17 drb ásvány.

IV. Különböző tárgyak:

Horváth László főjegyző úrtól 98 drb pecsétlenyomat. Dr. Simonfi S. úrtól 1 cserép disztés. Vásárlás utján 1 Mária kép 1699-ből.

Fogadják a lelkes adakozók szíves köszönetünket, egy nemzet halás elismerését.

Vasady Gyula.

Kedves keszesztő barátom!

Hasznosítani igyekeztem a husvét ünnepnapokat, melyeket a Zathurecky ur vendégsszerető házánál Barótnál töltöttem s azon gondolatra jöttem, hogy a Kossuth Lajos hazánkia által adományozott Bem tábornok katonai érdemrend nagykeresztjének csillagjelvényét az 1848/9-iki rokkant honvédek menháza javára 10 kr. díjért kiállítsam.

Az eredmény szép volt, remény feletti lelkesültség jelét adá Baróth t. közönsége, mert a 1 1/2 napi szemle eredménye 27 frt 90 kr. összeggel vigasztal meg azon férfiakat, kik mint küzdők, hősök jobb létét érdemelnének a magyarok istenétől!

Fogadják a nemes adakozók, kiktől 3 frt 50 kr. 6 kép után 6 frt gyűlt be, egy nemzet elismerését, hálá köszönetét azoknak, kikkel valóban jól tettek. Névszerint pedig felül fizettek: Gergely Ferenc ur 1 frt. Kelemen Lajos ügyvéd ur 2 frt. Egerbegyi Bíró Béla ur 1 frt. Fekete Frigyes ur 1 frt. N. 80 kr. Grégus János ur 1 frt. Bartha Sándor ur 1 frt. Gyergháfi János ur 1 frt. Csizsér Albert ur 1 frt. Debicki Mihály ur 90 kr. Becsás Lajos ur 80 kr. Sükösd Sándor ur 90 kr. Gáspár Antal ur 90 kr. Benedek Sándor ur. Bedő József 20 kr. Csurl Károly 20 kr. Agoston Lajos 10 kr. Otóban Radu 50 kr. Beke József 10 kr. Branstáder Sándor 50 kr. Péter Ferenc 10 kr. Takó János 10 kr. Takó Róza 10 kr. Bálint Alajos 20 kr. Gergely János 10 kr. és Morik Lajos jegyző ur ki nemcsak 70 kr. felülfizetéssel járult a szent célhoz, hanem lelkesülten közreműködött a népet is buzditani az ereklje megismelésére. Utólag felülfizettek még: Bartha Károly ur 1 frt. Bartha Mór ur 1 frt.

Most pedig azt mondom: Adjon isten sok oly jó érzelmű honfiakat, mint melyeket e alkalommal Baróthon szerencsém volt megismerhetni.

Vasady Gyula.

Műkedveioi előadás.

Az ifylafai ifj. önképzőkör*) által folyó év április 3-án adott a „Szerelem és örökség” című 2 felvonásos vígjáték Szigeti J.-től. Az előadás tiszta jövedelme részben a kör szinpadí készlettel beszerzésére, részben könyvtára gyarapítására volt határozva.

Jövedelme: a.) 44 frt 60 kr. belépti jegyekből; b.) 2 frt 80 kr. függönytestésre önkényes adakozásból;

c.) több méter vászon és zsák, melyből már ez alkalomra egy elő és egy hátsó függöny készített, és a melyből egy következő előadásra az oldalalak is készíttetni fognak. A szíves adakozók nevei az adományul együtt fel fognak olvastatni a kör gyűlésén.

A fenn említett jövedelemből leütve a csekély

*) Ezen önképzőkör alig egy év lefolyása alatt igen szép könyvtárral rendezte be, mely egy évről fogja ifylafai szellemi előhaladását elősegíteni. Utánzára méltó példa többi közönségek részére.

Szerk.

költséget, megmaradt két díszes kurtina, mely a körnek az adományokon kívül 7 frtban áll megfestve; megmaradt 6 frt árú deszka készlet; és a könyvtár részére 25 frt 85 kr. készpénz. Összesen tehát 38 frt 85 kr.

Ifylafalu, 1877. április 14.

A számadó.

Bácsfalu, 1877. április 9.

Tekintetes szerkesztő ur!

Csekély az összeg, melyet nemzetünk fiai nevelésére küldhetek Hunyadmegyébe, hol a pásztorok hideg, közönség bérenczek elaludtak s nemzetünk e nagy átká miatt a juhok elszéledtek s lekorcsosultak. Minden nemzet s ennek egyes fiai és leányai ezereket gyűjtenek össze ily célokra „emberbaráti” cím alatt s ép ezért nem vádolhat senki minket szegény magyarokat, ha néhány fillért tesznek le a haza oltárára. Isten óvjon meg minket csángó magyarokat attól, hogy ma holnap unokáink ily Gusztáv Adolf-féle könyör adományra szoruljanak! Az idő gondolkozik, a napok gonoszak!

A hazafias adakozók nevei:

Borcsa Mihály 40 kr, Borcsa Mihály 6 kr, Borcsa Berta 10 kr, Péter András 10 kr, Csukás János 10 kr, Gocsmán Kata 10 kr, Barta Kata 10 kr, Serfász Lina 10 kr, Balázs Kata 10 kr, Thótpál János 10 kr, Lázár Elek 20 kr, Vajda István 20 kr, Antal János 20 kr, Szér János 10 kr, Kövér Vilma 10 kr, Kövér Sándor 10 kr, Gödri poki György 10 kr, Petke Károly 40 kr, ifj. Gödri János 50 kr, Veres János 20 kr, Tamás Sára 10 kr, Lukács András 10 kr, Fejér János 10 kr, Jónás András 30 kr, Kiss Idika 2 kr, Kiss Árpádka 2 kr, Pünköszt János 10 kr, Bacsó Ilona 10 kr, Pünköszt Éva 10 kr, Pünköszt János 10 kr, Gödri Mihály 20 kr, Bálint András 20 kr. Egy koldus 20 kr. Összesen 5 frt. *)

Tömöshidi.

M e g h i v á s.

Egy halasztást nem szenvedő ügynek ellátása végett van szerencsém tisztelettel felkérni a sepsi ref. egyházmegye köztörvénysszékeinek t. ülnökeit egy jelen év április 23-án d. e. 10 órakor tartandó rendkívüli ülésben leendő megjelenésre a szokott helyen.

Egerpatak, 1877. április 17.

Csiszér Gábor,
esperes.

M e g h i v á s.

A háromszéki megyei tanítótestület „kézdi köre” f. év április 26-án d. e. 10 órakor a kézdi-vásárhelyi közs. fiúiskola helyiségében fogja rendes tavaszi gyűlést megtartani, melyre a kör t. tagjai és érdeklődő tanítványok tisztelettel meghívottak. A gyűlés tárgyai: a.) Tisztújítás. b.) Zajzon János értekezése. c.) Mintatartás az ásványtanból, Erdélyi Károly f. népiisk. igazgató által. d.) A háromszéki megyei tanítótestület nagy gyűléstől, a járáskörhöz áttett indítvány megvitatása. e.) Képviselő választás a f. évben tartandó „Egyetemes tanító gyűlés”-re. f.) Szavaz Zajzon János. g.) Az „Eötvös alap”-ra fizetendő évi tagsági díj első felévi részletének beadása h.) Más kelbi ügyek. i.) Indítványok.

Kézdi-Vásárhelyt, 1877. április 12-én.

H. Nagy Károly,
jegyző.

L e g u j a b b.

Április 19. Derby lord kijelentette, hogy minden hatalmat köteles a porta terület integritásának fenntartása, sőt megmondja Suvaloffnak, hogy Törökország megtámadása is a párisi szerződésbe ütközik.

Anglia megállással fenyegeti Görögországot, ha mozdul. Három hajóaszádot küldött a Gibraltarhoz a Középtengerre s azon a görög vizekre.

Oroszország megjött, Anglia semlegessége felől nem bizonyos.

Abdul Kerim szárnysegéde Becker angol ezredes lett.

A cár pénteken indult s hétfőn érkezik Kiseneffbe. Monarchiánknak mediátót inputálnak.

Közönség köréből.**)

Dálnok, 1877. 18-án.

A „Nemere” folyó hó 18-án megjelent 31. számának a „Közönség köréből” rovat alatt — állítólag Dálnokból megjelent cikke röviden megkivánjuk jegyezni.

1-ször. Miután az ügy felett a bírói eljárás be van vezetve, s a nyomozat folyamatban van, a „historia” miben létező a bíróság lesz illetékes forum ítéletet mondani.

2-ször. A cikk csak állítólag lesz Dálnokból keltezve, részint azért, mert tudtukkal Dálnokban vagy határán a „Közönség” híre, sem más időből ék-szeres ládák elrejtve nem lettek, sem pedig le nem lepleztettek, de részint azért is, mert bizony merjük állítani, hogy a közvélemény megismétlítésére nem olyan rosszlelkűt egyén nem termelt vagy leg-

alább eddigi tudunkkal nem lakik, mint az „egy más szellem” alárejtődött.

3-szor. „Egy más szellem” köpenyegbe bujtat, mint olyannal, ki a jellem kritikája azon vonalon áll, hogy valamine való ember szóba állhasson, a hirlapi vitát bevezetnek nyilvánjuk, de a midőn ezt tesszük, a kir. közvádó figyelmét annál is inkább bátorkodunk felkérni a „Nemere” f. hó 18-án megjelent 31-ik számában a „Közönség köréből” megjelent cikke, mivel az azt író megértőten tényeket beszél el, s mi arról győző meg, hogy habár nekünk nincs is tudomásunk semmiről, a cikkirő — mert meglet csak ő tudja, alapos felfedezést lesz képes tenni.

Ha pedig cikke nem volt más irányu, mint hi szűnik is, hogy nem volt — mint becsületesablás és a közvélemény meg mételezése: méltóztatssék cikkirővel szembe a törvény szigorát alkalmazni. *)

Többen.

V E G Y E S

— Uj alakuló államjegyek. Az államjegyek nagymértű átalakulása következtében már régebbi idő óta elhatározottat a régi államjegyeknek ujakkal való kicserélése, melytől a tárgyalások a címer kérdéséig be végeztek. E kérdés eldöntése sem tartat már azonban sokáig, mert a metszéssel megbízandó mintézet, hogy ez uj bankjegyeket a folyó év végére elkészíthesse, legfőbb május 1-ig várhat a kormány végleges határozatára.

— Albrecht főherceg ötvenéves katonai működésének ünnepélyre a magyar honvédségből Szende Béla miniszter ment fel; minden honvédkerületből a főparancsnok, egy fő- és altszáz és ezenkívül a kerületek 3-3 közlegényéből egy dísz-szaksz ment el alkalomra Bécsbe fel. Az osztrák landwehr is egy szaksz által lett képviselve.

— Tordai színtársulatára vonatkozólag lapunkban közlebről egy vegyes jelent meg. Polyán g. kath. lelkész Solnay János értesít, hogy az abban foglaltak minden alapot nélkülöznek, főképp nem igaz, hogy J-y cédulabordója volt a színtársulatnak, neki nem rokona, az igaz, hogy román. Ő nem szegélte, hogy J-y színész s erről nem is nyilatkozott — nem, mert, mint nyílt egyén a művészetnek pártolója stb.

— Jósolt Törökország bukására. Montesquieu „perza leveleiben” említett tetteik a törökök romlottságáról s a 19-ik levél e zárszavakkal végződik: „Ime Rustán barátom, lásd azon ország képét, mely még két század lefolyta előtt egy hódító diadalának lesz színhelye. Kelt Smyrnában 1711. — A naiv W. Tagblatt nem tudja, hogy e levél mily célzatossággal íratott.

— Az iszákosság ellen törvényt készülnék hozni Ausztriában, melynek érvénye egyelőre csak Galícia és Bukovinára terjedne ki. A reichsrath indítványozza a törvénynek a többi tartományokra való kiterjesztését is.

— A corvinák — e nemzeti nagy műkincsnek hozó török császári küldött fogadtatása ügyében a 60-as bizottság kezdeményezése folytán vasárnap délután egyetemi polgárok által értekezlet tartott, mely alkalommal megalkult az ifjúság által való fogadtatást előkészítő ideig. bizottság.

— Az olasz király adósságai. Az olasz király adóssága 22 millió líra megy, vagyis 9 millió frt. Sokan követ döbnak az olasz király fejére, pedig — mint mások állítják, az olasz király nem érdemli meg ezt. Ő takarékos, sőt önkényű mondott le 18 millió lírány fizetéséből 6 millióról. És mire költi az apró pénzt? Hét udvar fenntartására, t. i. a sok évdi, melyly az ő fizetéséből tartják fenn a régi udvarokat. Van neki külön személyi misztere, aki azonban a saját zsebére kezeli a koronai jószágot, a törvényhozásnak pedig nem számol be. A pénzügyminiszter 12 millió líra többletet irányoz elő a jövő évre, ebből 2 milliót az adósság törlesztésére fordít. Persze, hogy az furcsának látszik aztán mások előtt, hogy a király a maga privát adósságait az ország által fizettesse, különösen Olaszországban, ahol az embereknek már ki nem látszik a fejük a borzasztó államadósságból.

— Magyarok a törökök ellen. A rigai orosz színház megvette Suppé „Fatinica” című operettjének előadási jogát, de a sajtóhivatal csak úgy engedte meg az előadást, ha a második felvonás végén nem az oroszok, hanem a magyarok verik le a törököket, — ök ugyanis a valóságban szeretnék a törököket leverni.

— A japán császár trónja Németországban. A mostani japán császár halála esetére — kit az isten soha el nevez — a civilizáció terjesztésére, — a japán császár trónt Frankfurtból fogják reklamálni. A japán császár nagybátyja, — a kinek igazság szerint a fejére kellett volna esni a koronának, — zsembe-lőve ment Berlinbe s mint a „Tribüne” írja, a német császár udvarnál közszerepetben álló övezgy Tet-tanú és Bredow asszonyt, Berlin legszebb hölgyét feleségül vette s Frankfurtba ment lakni. A japán nagyherceg a Confutius vallásán maradt, míg Bredow asszony a katolikus hitet valja. A japán trónörökösé szerint e pár gyermekei tartanak igényt a japán trónra a mostani mikádó halála esetében.

— Lotharingát árulják! A „Figaro” írja ezt a nevelés hírt. Azt híreszteli ugyanis, hogy a legitimisták nyilvános aláírás utján kölcsönt akarnak felvenni és ezzel Lotharingát vissza vásárolni. Ez volna a jogaim, melyly Chambord gróf törvényes trónját

*) Ezen ügyet lapunkban beteszettnek tekintjük. Szerk.

*) Gyűjtőírunkkal illetékes helyre juttatjuk. Szerk.

**) E rovat alatt megjelentekért felelősséget nem vállal a szerk.

— **Erkölcsi kép Berlinből.** Egy babaasszonyt fogtak be nem régen Berlinben s e befogatás bizonyosan megütöztet, s a berlini hölgyvilág egy részében retendő aggodalmat keltett. E babaasszony roppant vagyonra tett szert azáltal, hogy bizonyos következmények elhárításából ipart űezett. Elfogatását arra alapították, hogy egy ifjú leányt menesztett a másvilágra „titkos szerével.” A kérdéses leánykát kiástarták s beleiben thügyeket találtak. A kuruzollással foglalkozó babaasszony ugyanis thügyeket adott be neki kenyérgalacsinokba gyurva. — A vizsgálat most egész Berlinre terjesztették ki, innen a roppant aggodalom s a még nagyobb megütözés.

— Eb mint egy gyilkosság felfedezője. Windigtrützenben a napokban a vadászebe eltévedt gazdájától. Midőn előkerült, szájában egy csecsemő felső testrészt cipelte elő. Az eset borzasztó izgatottságot keltett és sikerült is a gyilkost egy hajadon szolgáló személyében felfedezni, ki ez uton akart szegénységét szabadulni.

— Kleopatra tije. A „Kleopatra tije“ obeliszket Angliába akarják szállítani, de annak a helynek tulajdonosa, ahol ez obeliszk meresszedik, körülvetté azt süvénnyel. „A mi a földön van, azé, akié a föld“ mondja a római jog s így az angolok is tulajdonosnak kénytelenek lesznek a több ezer font sterlingre rugó összeget megfizetni.

— S.-Árkoson a községi olvasó-egylet könyvtára gyarapítására f. év ápr. 3. kosaras táncestélyt rendezett.

Tekintve az élet terhes körülményeinek gondtalan viszonyait és a zilált pénzvízszínyokat, elmondhatjuk, hogy Arkos lakossága — egy néhány egyen fel fogta a nemes ügy szentségét, mivel oly odaadó részvét nyilatvánissal karolta fel a jóért fáradozókat, milyennel csak jó érzésű emberek tehetik. Az estélyen szép számmal jelentek meg partoló barátaink. Estélyünk a legnagyobb vidámság és derűltésg közt folyt le, hol valódi élvezetet nyújtott látása azon egyöntetű örömnök, mely öregek és ifjak kedélyes arcáról leolvastatta magát.

Az estélyből begyűlt összes jövedelem 31 frt 56 kr. Ebből kiadtak a zenészek étkezésére 10 frt 58 kr., Meghívógyegekért 3 frt Világításra 40 kr., aurlásra 90 kr., aprólékos költségekre 68 kr. Összesen 15 frt 56 kr. Ezt levonva az összes jövedelemből marad 16 frt tiszta jövedelem.

A belépítő-díjon felül fizettek: Veress György 1 frt, Kolca Lajos 60 kr., Simon Ferenc 50 kr., Téglás Mihály 1 frt, Imre Jánosné 20 kr., Veress György ifj. 20 kr., Göde Ignác 20 kr., Máté György 20 kr., Tegző Ferenc 20 kr., Duka István 20 kr., Péter János 10 kr., Benkő György 20 kr., Barabás Farkas 10 kr., Zoltán Pál 10 kr., Gelei Dénes 60 kr., Goldstein Jakab 20 kr., Ince Lajos 20 kr., Horváth János 20 kr., Balog János 10 kr., Dárkó Áron 10 kr., Veress Sámuel 10 kr., Barabás Sámuel 10 kr., Simon Gábor 20 kr., Farkas Károly 20 kr., Barabás György 20 kr., Tegző András 40 kr.

Mulatságunk minden önzés, minden gáncoskodás dacára is, melyet nem átalítottak némely egyének velünk szembe megtenni, remény feletti sikerülésnek örvendhet. Miért is a jó érzelű pártfogóknak a leg-öszönlőbb köszönetét mondja és pártfogását továbbra is kéri

a rendező bizottság.

A „Vasárnapi Ujság“ 1877. évi 15-ik száma következő tartalommal jelent meg:

Petzval Ottó (arcképpel) Orbók Mórtól. — „A fűredi violahéj” Kötlemény Endrődi Sándortól. — Dérnyé naplójából: IV. Keserves audiencia a direktor úrnál. Az első előadás. Tört menyek. A meghívó levél. — Gróf Zichy Manó (arcképpel) — Trebelli-Batini Zelia (arcképpel). — A kínaiak szorgalma. — „Servadac Hector kalandos vándorlása a naprendszeren át.” Verne legújabb regénye (képpel). — Adriai képek: Sebenico (3 képpel) Herman Ottótól. — „Beszéd a m. akadémián megnyitásokor”. Kisfaludy Sándor irodalmi hagyatékából közli Sümegi Kálmán. — „A háború küszöbén” Karcolat. — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

Bécsi tőzsde és pénzek ápril 20.

5% Metalliques .	59.40	M. földt. kötv. .	71.25
5% nem. kölcs. .	64.20	Tem. földt. kötv. .	68.—
1860. államkölcs. .	107.75	Erd. földt. kötv. .	67.—
Bankrészvények .	765.—	Eztüst	114.75
Hitelrészvények .	136.60	Cs. kir. arany .	6.08
London	129.25	Napoleon'or .	10.34

Felelős szerkesztő: Vécsey Róbert.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Levélbeli
megrendelések
pontos eszközlése.

Gyönyörű szép
női ruhakelmék

a legdúsabb választékban
bámulatos olcsón
megszerezhetők

HAMBURGER ADOLF

divatáru-raktárából
Budapest
koronaherceg-utca 8.

Minták ingyen és
bérmentve.

2746

M I R S C H P.

czipő-gyári raktára

Budapesten

országút 43. szám alatt keresepi út sarkán

ajánl mindennemű lábbelikeket, jó és tartós munkát sa-
ját készítmény a lehető legolcsóbb árakon, és pedig:

Hölgyeknek:

Ponstó vagy rips papucs	80 kr
„ „ reggeli comod czipő	1 frt 20 kr
Eberlasting reggeli comod czipő	1 frt 80 kr
„ „ topán	2 frt 20 kr
„ fűző topán kettős talppal szegezett	3 frt 20 kr
„ gumí húzóval s lakk-orrál	3 frt 60 kr
„ „ „ kettős talppal	3 frt 80 kr
Topán borjú vagy ságrén bőrből szegezett	3 frt 60 kr
„ „ „ kettős talppal	3 frt 80 kr
Topán mainai lakkból ságrén tódissal szegez.	4 frt 20 kr

Uraknak:

Topánok fénymázos bőrből erős munka	4 frt 20 kr
„ „ v. bagaria bőrből kettős talp.	4 frt 90 kr
„ orosz lakkból ságrén tódissal	4 frt 90 kr
„ muszka lakkból kettős talppal	5 frt 30 kr
Csizma fénymázos vagy bagaria bőrből	10 frt 50 kr
„ muszkalakkból kettős talppal	13 frt — kr
„ muszkaabagariából (valódí) kett. talp.	14 frt 50 kr

Részletes árjegyzéket kívánatra ingyen:

Levélbeni megrendelések póstai utánvét
mellett leggyorsabban eszközölhetnek.

Nem használható árúk készséggel kicse-
reltetnek.

(1—6)

Az ezelőtt **Demeter** Dániel-féle Tusnádon lévő ház szabad kézből előadó.

Közelebbi tudósítás ügyvéd Ádám Károlynál Brassóban nyerhető.

2-3

Hölgyeknek
 ajánlható az általánosan
 elismertett s hivatalosan megvizsgált
 ártalmatlan, valódi

RAVISSANTE

dr. Lejosse

dr. Lejosse

Ezen világhírű és felülmulhatatlan bőrszépítőszert pillanat alatt a legszebb, legtermészetesebb ifjú arczszínt idézi elő, a bőrt fehériti, frissíti és finomítja, a lég behatásaitól védelmezi, eltávolít legrosszebb idő alatt szep-
 lőt, májfoltokat orrvörösséget s a bőr minden tisztátalanságait s a rizsport, valamint minden kendőzőszert fölöslegessé tesz.

Nagy eredeti párisi üvegtok	frt 2.50
Kis „ „ „ „	„ 1.50

Kapható valódi minőségben
 Sepsi-Szentgyörgyön Ütves és Beteg
 urak gyógyszerárában.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít
SCHWARZ HENRIK
 központi szétküldési raktára.
 BUDAPEST,
 Mária Valeria-utca 9. 2--10

Dr. HANDLER MÓR

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket;

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint
magömléseket
az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolást, különösen a

tehetetlenséget
(elgyengült férfit;)

2) **hugyészólyásokat** (még oly idültteket is), **nemzőrészek** bujakóros fekélyeit és másod-
rendű bujakört minden alakjaiban és eloszlásaiban;

3) **hugyészűküléseket;**

4) friss és idült nyákiólyásokat nőknél, az ugynevezett **fehérfolyást**, és az onnan eredő

MAGTALANSAGOT;

5) **bőrkiütéseket;**

6) **A húgyhólyag betegségeit és mindennemű vizelési nehézségeket.**

Rendel napoként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órá ól 8-ig

Lakik: Pesten, belváros, kigyóutca 2-ik szám alatt kigyó- és város ház utca.
sarkán. (Rottenbiller-féle házban) 1. emelet, bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik
és a **gyógyszerek megküldetnek.**

67-100

Nyomatott Pollák Mór nál Sepsi-Szentgyörgyön.